

Wszystko, co chcieliście wiedzieć
o IT, ale baliście się zapytać... **& Bird & Bird**

Warszawa, 13 czerwca 2017 r.

Dlaczego branża IT potrzebuje
(dobrych) prawników?

Za tydzień zamykamy kram, czyli zaniedbane zabezpieczenia ciągłości działania kluczowego systemu IT

dr Agnieszka Besiekierska, adwokat, Counsel w praktyce Tech & Comms

Umowa Zasadnicza a Umowa o świadczenie usług IT

WTS i SOFTI → strony Umowy Zasadniczej i Umowy o świadczenie usług IT

Umowa Zasadnicza

- dotyczy oprogramowania kluczowego dla wszystkich obszarów działalności WTS;
- licencja na – na pierwszy rzut oka bezpieczna: długi okres obowiązywania, długi okres wypowiedzenia

Umowa o świadczenie usług IT

- 6-miesięczny okres wypowiedzenia;

SOFTI wypowiada Umowę o świadczenie usług informatycznych ze względów ekonomicznych ("wykonanie umowy generuje straty")

WTS nie może funkcjonować bez usług informatycznych, które w dużej mierze podlegają na zmianach w oprogramowaniu, dodawaniu nowych funkcjonalności

Co za 6 miesięcy?!

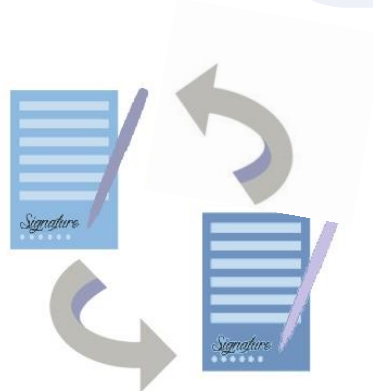
Możliwość modyfikacji Oprogramowania I

Podstawa umowna do modyfikacji

niedookreślone licencja deweloperska ("*WTS ma prawo do tworzenia własnego oprogramowania w celu zmiany lub rozszerzenia funkcjonalności Oprogramowania, na zasadach określonych w Dokumentacji*")

zakaz ujawniania osobom trzecim informacji handlowych i **TECHNICZNYCH** dotyczących Umowy Zasadniczej, jego naruszenie podstawą do wypowiedzenia Umowy Zasadniczej (wraz z licencją)

Możliwość modyfikacji Oprogramowania II

Podstawa ustawowa do modyfikacji

Art. 75 prawa autorskiego

1. Jeżeli umowa nie stanowi inaczej, czynności wymienione w art. 74 ust. 4 pkt 1 i 2 nie wymagają zgody uprawnionego, jeżeli są niezbędne do korzystania z programu komputerowego zgodnie z jego przeznaczeniem, w tym do poprawiania błędów przez osobę, która legalnie weszła w jego posiadanie.

Art. 74 ust. 4 pkt 1 i 2

- 1) (zwielokrotnienie programu)
- 2) tłumaczenia, przystosowywania, zmiany układu lub jakichkolwiek innych zmian w programie komputerowym, z zachowaniem praw osoby, która tych zmian dokonała;

Kod źródłowy

Umowa o przechowywanie kodu źródłowego – nie została zawarta;

Przesłanki do skorzystania z kodu:

- likwidacja,
- wrogie przejęcie SOFTI,
- utracenie możliwości świadczenie usług przez SOFTI → też brak możliwości ekonomicznej?
- wypowiedzenie umowy przez SOFTI → której umowy?

Kontrakty wykute w kamieniu, czyli jak zapewnić elastyczność umów IT

Elastyczność umowy IT – uwagi ogólne

Elastyczność Umowy IT – cienka linia pomiędzy ryzykiem projektowym wdrożenia czegoś:

- czego już / w ogóle nie potrzebujemy;
- czego nie zamawialiśmy / oferowaliśmy; albo
- niewdrożeniem niczego.

Elastyczność sformalizowana i "projektowa"

Elastyczność sformalizowana (1)

Właściwa struktura projektowa – właściwe kompetencje Project Menagera (upoważnienie w umowie); właściwy nadzór właścicielski / biznesowy

Procedura wprowadzania zmian (Change Request / CR):

- jasne ścieżki i forma komunikacji;
- terminy na podejmowanie decyzji;
- wymóg określenia wpływu (architektura, finanse, czas, inne skutki, np. dodatkowe licencje, testy, dane, konieczna współpraca innych dostawców, itp.)
- rozliczalność – dokumentacja, archiwizowana komunikacja, wyniki testów.

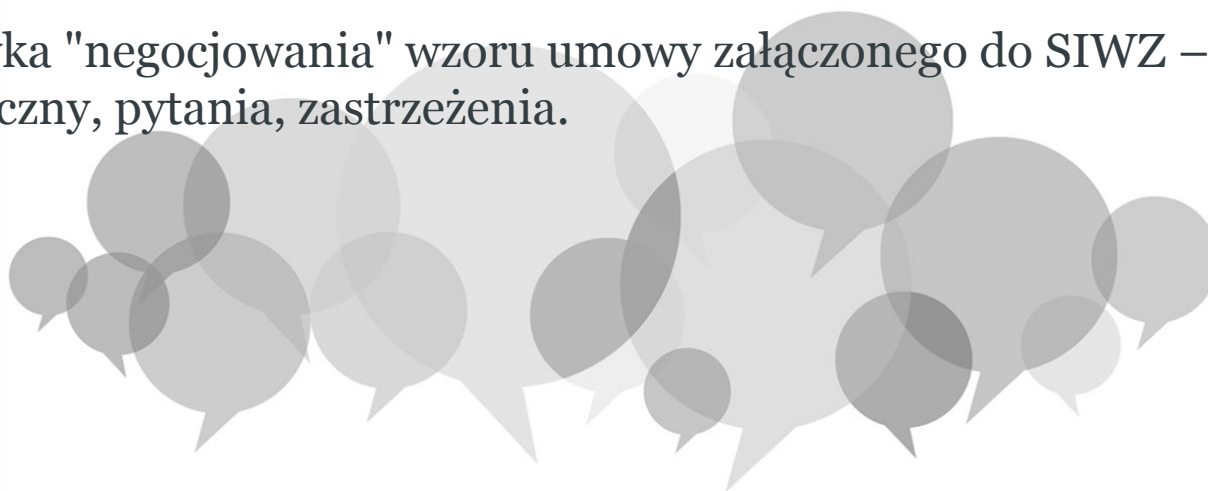
Elastyczność sformalizowana (2)

- Sztywne / drakońskie kary umowne vs. sensowne biznesowe stymulowanie kontrahenta;
- Struktura cenowa (fixed fee vs. T&M vs. mieszanka)
- Krótka procedura eskalacyjna – naruszenie = sąd (a gdzie rozmowa? mediacja? Wyniesienie sporu ponad zespoły wdrażające).

Elastyczność sformalizowana (3)

- Prawo Zamówień Publicznych – art. 144 (dopuszczalne zmiany istotne)
- Katalog okoliczności uzasadniających zmianę istotną w umowie (!kluczowe, bo wymóg prawny!)
- Praktyka "negocjowania" wzoru umowy załączonego do SIWZ – dialog techniczny, pytania, zastrzeżenia.

Elastyczność projektowa

- **Wspólne zrozumienie celu** i zakresu wdrożenia (warto zapisać w umowie albo jakimś dokumencie projektowym);
- **Wymiana informacji** o zmianach w dostępnej technologii i jej wpływie na dane wdrożenie;
- **Właściwa komunikacja** – weryfikowalna i do właściwego kręgu odbiorców / zainteresowanych;
- **Dokumentowanie ustaleń** "na gębę" / właściwe podsumowywanie żargonowych ustaleń mailowych;
- **Przejmowanie ról / zadań projektowych** – (kto co dostarcza / robi) – właściwe udokumentowanie zmiany

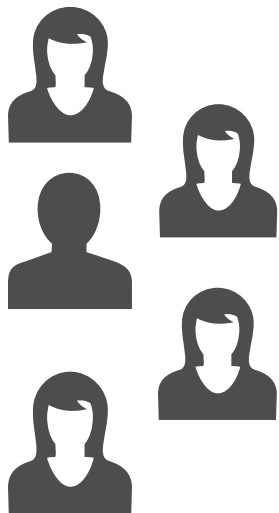

Prokurator u bram, czyli o prawnokarnej odpowiedzialności za wyciek danych

Aspekty karne wycieku danych

Arkadiusz Matusiak, adwokat, szef praktyki przestępczości gospodarczej

Kto odpowiada?

POSZKODOWANY

ORGANIZACJA

CEO

**CIO
CSO
ABI**

Departament bezpieczeństwa
informatycznego

Odpowiedzialność

- **Karna**
- **Cywilna**
 - kontraktowa
 - deliktowa
- **Administracyjna/regulacyjna (UKE, GIODO)**
- **Pracownicza/dyscyplinarna**

Jakie zarzuty można postawić osobie odpowiedzialnej za cyberbezpieczeństwo?

- **Art. 51** ustawy o ochronie danych osobowych – udostępnienie danych osobom nieuprawnionym
- **Art. 52** ustawy o ochronie danych osobowych – naruszenie obowiązku zabezpieczenia danych
- **Art. 23** ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji – ujawnienie tajemnicy przedsiębiorstwa
- **Art. 439 ust. 1 i art. 440 ust. 1** ustawa o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej - ujawnienie tajemnicy ubezpieczeniowej
- **Art. 289** ustawa o funduszach inwestycyjnych –ujawnienie tajemnicy zawodowej
- **Art. 265** Kodeksu karnego – ujawnienie informacji **niejawnych** (tajnych i ściśle tajnych)
- **Art. 266** Kodeksu karnego – ujawnienie tajemnicy służbowej

Jakie zarzuty można postawić osobie odpowiedzialnej za cyberbezpieczeństwo?

- **Art. 51 ustawy o ochronie danych osobowych** – udostępnienie danych osobowych osobom nieuprawnionym
 1. Kto, administrując zbiorem danych lub będąc obowiązany do ochrony danych osobowych, **udostępnia je lub umożliwia dostęp** do nich osobom nieupoważnionym, **podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.**
 2. Jeżeli sprawca działa **nieumyślnie**, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.
- **Art. 52 ustawy o ochronie danych osobowych** – naruszenie obowiązku zabezpieczenia danych osobowych

Kto, administrując danymi, narusza **choćby nieumyślnie obowiązek zabezpieczenia** ich **przed zabranieniem** przez osobę nieuprawnioną, **uszkodzeniem** lub **zniszczeniem**, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności **do roku.**

Odpowiedzialność karna za przestępstwa komputerowe

- **hacking** - nieuprawnione uzyskanie informacji (art. 267 § 1 kk)
- **sniffing** - podsłuch komputerowy (art. 267 § 3 kk)
- usuwanie, **niszczenie danych informatycznych** (art. 268a kk)
- **sabotaż** komputerowy (art. 269 § 1 i 2 kk)
- rozpowszechnianie **złośliwych programów** oraz **cracking** (art. 269a kk)

Pracownik zarządzający systemem informatycznym może także ponosić odpowiedzialność karną za **pomocnictwo**, jeżeli w zamiarze dokonania czynu przez kogoś innego swoim zachowaniem ułatwia popełnienie tego czynu albo **przez zaniechanie**, pod warunkiem, że **ciąży na nim szczególny prawny obowiązek zapobiegnięcia skutkowi**

Strona podmiotowa odpowiedzialności

Umyślnie

- w zamiarze bezpośrednim
- w zamiarze ewentualnym

Nieumyślnie

- lekkomyślność
- niedbalstwo

Odpowiedzialność karna – kto **może** ponosić odpowiedzialność karną?

Przestępstwo	Zarząd Um/nieum.	Pracownik Um/nieum.	Osoba odpow. za cyberbezp. Um/nieum.	Podmiot zbiorowy
niezabezpieczenie danych osobowych	X/X	X/X	X/X	-
ujawnienie danych osobowych	X/X	X/X	X/X	-
ujawnienie tajemnicy przedsiębiorstwa	X/-	X/-	X/-	X
ujawnienie tajemnicy bankowej	X/-	X/-	X/-	X
Hacking -nieuprawnione uzyskanie informacji (art. 267 § 1 kk)	X/-	X/-	X/-	X
sniffing - podsłuch komputerowy (art. 267 § 3 kk)	X/-	X/-	X/-	X
usuwanie, niszczenie danych informatycznych (art. 268a kk)	X/-	X/-	X/-	X

Sankcje za niezabezpieczenie danych

- grzywna
- ograniczenie wolności
- pozbawienie wolności
(nawet do lat 8 *vide* art. 269 k.k.)
- obowiązek zadośćuczynienia
lub naprawienia szkody

Odpowiedzialność za ujawnienie danych osobowych – statystyka (art. 49-54 ustawy o ochronie danych osobowych)

ROK	Liczba postępowań wszczętych	Liczba przestępstw stwierdzonych	Wskaźnik wykrycia w %	Liczba podejrzanych
2012	325	97	32,2	42
2011	317	106	43,0	40
2010	330	279	80,1	65
2009	387	332	78,6	56
2008	360	154	66,2	60
2007	327	506	87,8	55
2006	375	151	59,1	67
2005	355	173	63,8	89
2004	382	706	91,1	83
2003	337	761	93,2	613
2002	381	1306	95,8	77
2001	347	592	94,1	114
2000	290	470	92,6	82
1999	152	58	74,1	27

Sabotaż komputerowy – art. 269 § 1 i 2 k.k. – statystyka

ROK	liczba postępowań wszczętych	liczba przestępstw stwierdzonych
2016	11	6
2015	4	4
2014	10	6
2013	14	9
2012	9	5
2011	3	5
2010	7	0
2009	6	2
2008	6	2
2007	6	0
2006	3	4
2005	2	3
2004	12	0
2003	2	2
2002	6	12
2001	9	5
2000	7	5
1999	10	3

Zakłócanie pracy w sieci – art. 269a k.k. – statystyka

ROK	liczba postępowań wszczętych	liczba przestępstw stwierdzonych
2016	44	38
2015	52	38
2014	27	48
2013	37	34
2012	35	30
2011	38	30
2010	22	18
2009	34	243
2008	13	13
2007	11	11
2006	19	19
2005	1	1

Nielegalne uzyskanie informacji (art. 267 § 1, 2 i 3 k.k.) – statystyka

ROK	liczba postępowań wszczętych	liczba przestępstw stwierdzonych
2016	3401	2718
2015	3515	2452
2014	2868	1901
2013	2203	1655
2012	1657	1513
2011	1583	948
2010	1194	1102
2009	982	645
2008	694	505
2007	616	384
2006	538	370
2005	430	260
2004	378	248
2003	362	232
2002	294	215
2001	259	175
2000	249	240
1999	182	113

Odpowiedzialność cywilna

Kto odpowiada:

- tylko jednostka organizacyjna ponosi odpowiedzialność

(brak bezpośredniej odpowiedzialności pracownika i osoby odpowiedzialnej za cyberbezpieczeństwo w organizacji wobec poszkodowanego)

Odpowiedzialność:

- deliktowa (art. 415 KC)
- szkoda kontraktowa (art. 471 KC)

Odpowiedzialność administracyjna

Ustawa o ochronie danych osobowych

Kto odpowiada:

- Administrator Danych Osobowych lub przetwarzający dane osobowe
- brak odpowiedzialności pracownika lub Administratora Bezpieczeństwa Informacji, ale GIODO może wykreślić ABI z rejestru

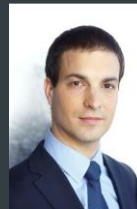
Dziękujemy & Bird & Bird

Agnieszka Besiekierska
Counsel

agnieszka.besiekierska@twobirds.com
+ 48 22 583 79 59

Kuba Ruiz
Counsel

kuba.ruiz@twobirds.com
+ 48 22 583 79 16

Arkadiusz Matusiak
Senior Associate

arkadiusz.matusiak@twobirds.com
+ 48 22 583 79 12

twobirds.com

Aarhus & Abu Dhabi & Bratislava & Bruksela & Budapeszt & Dubaj & Düsseldorf & Frankfurt & Haga & Hamburg & Helsinki & Hong Kong & Kopenhaga & Londyn & Luksemburg & Lyon & Madryt & Mediolan & Monachium & Paryż & Pekin & Praga & Rzym & Singapur & Sydney & Szanghaj & Sztokholm & Warszawa